

To: (10)(2e) <(10)(2e)> [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]

Cc: (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]; (10)(2e) [(10)(2e) @minvws.nl]

From: (10)(2e)

Sent: Fri 7/24/2020 12:42:37 PM

Subject: FW: Mondkapjes - update memo

Received: Fri 7/24/2020 12:42:37 PM

[Update mondkapjes memo 24 juli nv.docx](#)
[Mondkapjes gedragsunit.txt](#)

Hoi (10)(2e) (10)(2e) ea,

De gedragsunit heeft recente inzichten al vandaag met LCI van RIVM gedeeld zo meldde (10)(2e) mij zojuist. Bijgaand die memo. Zojuist afgesproken dat we in OMT adviesaanvraag vragen om 'de recente inzichten van de gedragsunit te betrekken'. Interessant nieuws: effect is dat als anderen mondkapjes dragen, mensen geneigd zijn meer afstand te houden. Zie hieronder en in stuk samenvatting.

(10)(2e) was net geweest bij gedragsunit en (10)(2e) van wetenschappelijke adviesraad zit vanavond bij op 1. Daar zal dit al wel aan de orde komen. Vandaar ook een cc aan (10)(2e)

Groetjes
 (10)(2e)

Samenvatting:

Uit de eerdere memo werd geconcludeerd: *"in de quickscan van literatuur die is uitgevoerd, is geen sterk wetenschappelijk bewijs gevonden dat het gebruik van mondkapjes ertoe leidt dat mensen zich zodanig veiliger voelen dat zij andere gedragsmaatregelen minder goed zullen toepassen. Ook voor het omgekeerde – compliance verhogend effect als gevolg van het dragen van een mondkapje – is geen hard wetenschappelijk bewijs."*

Uit de nieuw geïdentificeerde literatuur rond gedrag en mondkapjes blijkt dat als anderen mondkapjes dragen, mensen geneigd zijn om meer afstand te houden van deze mondkapjes-dragers dan van geen mondkapjes-dragers (resultaten uit in 3 veld experimenten). De enige geïdentificeerde studie die vond dat mensen minder afstand hielden als een ander een mondkapje droeg, was via een virtueel experiment waarbij avatars wel of geen mondkapjes droegen.

Er is *geen bewijs gevonden dat mensen die zelf een mondkapje dragen, minder fysieke afstand van anderen houden*. Uit één veld experiment bleek dat mensen die zelf mondkapjes droegen in een wachtrij op straat, niet minder afstand hielden dan mensen die geen mondkapjes droegen.

Wat betreft mobiliteit (wat gaat over social distancing en niet over fysieke afstand houden) zijn er twee mobiele data studies gevonden, met tegenstrijdige bevindingen. Een Duitse studie vond geen effect van het verplicht stellen van mondkapjes op mobiliteit in gemeenschappen in de publieke ruimte (bezoekjes aan supermarkten, werk en vervoer plekken) tot drie weken na verplichtstelling. Een Amerikaanse studie vond dat er met een mondkapjes mandaat 20 tot 30 minuten minder tijd thuis werd doorgebracht en dat men meer bezoekjes bracht aan commerciële locaties. In deze laatste studie was het negatieve effect van de tijd dat er al thuisblijf maatregelen golden op de tijd van thuisblijven sterker dan de invoer van mondkapjes mandaten (social distancing fatigue).

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: vrijdag 24 juli 2020 14:31

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: Mondkapjes - update memo

Ha (10)(2e)

Bij deze de recente literatuur over mondkapjes, zoals we deze gedeeld hebben met de leden van de wetenschappelijke adviesraad van de gedragsunit & met de collega's van het LCI.

Met hartelijke groet,

(10)(2e)

Dr.

(10)(2e)

(10)(2e)

RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | Corona Gedragsunit ((10)(2e) @rivm.nl)
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak (10)(2e) | 3720 BA Bilthoven

T +31 (10)(2e) | M +31 (10)(2e) | E (10)(2e) @rivm.nl | Tw (10)(2e)

RIVM (10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*